



# ÚJLAKI HANGOK

AZ ÚJLAKI KATOLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA

IX. évf. 12. szám

2004. DECEMBER

## Adventben

Vágyom utánad, Uram,  
sóvárgó, gyermeki vágygal.  
Bár együtt lehetnék veled  
és szép, szelíd Anyáddal.

Jászolodhoz kuporodnék,  
néznék téged szóltanul.  
Béke költözne szívembe,  
melyben most háború dúl.

Az istállóban csönd,  
lány illat és szentség.  
Áldott légy, Kis Jézus,  
üdvözlégy, Fenség!

Szívemben új dallam fakad:  
szeretet s öröm hangjai.  
Oly jó várni a karácsonyért  
és Téged szívből áldani!

*Jüling Erika*

## Népszavazás mikulás előtt

A december 5-i kettős népszavazás ténye és téje remélhetőleg minden magyar számára közsí-mert. A határokon túl élők számára egészen bizonyosan. De rajtuk, rajtunk kívül érdekelten várják az eredményt azok a magyar és feltehetőleg főként nem magyar befektetők, akik a magyar egészségügy-be kívánják tőkéjüket beruházni. Hogy a népjólét növelése vagy vagyunk gyarapítása céljából, arról megoszlanak a vélemények. Mint ahogy arról is, hogy a magyar nemzet határainkon kívül élő része megkapja-e a magyar állampolgárságot, amivel nagyszüleik még a legtermészetesebb módon rendelkeztek. Szavazásunkkal megerősíthetjük vagy megcáfolhatjuk a trianoni döntést.

Vajon milyen ajándék várja majd az érintetteket mikulás reggelén? Megkapják-e, visszakapják-e formálisan is magyar identitásukat az elszakított nemzetrészek tagjai? Másrészt: megtartjuk-e a magyar egészségügyet profit nélküli állami kezelésben? Fontos, hogy döntsünk. Ha nincs véleményünk, ha nem megyünk el, nagyon hasonlítunk azokra a bibliabeli langyosakra... *Sz. J.*

## Adventi hagyományok

Köztudott, hogy az advent a karácsonyvárás ideje, a szó jelentése 'eljövétel', és Jézus világra születésére vonatkozik. Úgy tűnik, ez a legelső időkben némileg másképp volt: a krisztushívők a gyermek Jézus születésénél előbb kezdték megünnepelni az Epifániát (vízkeresztet), Jézus istenségének első megnyilvánulását. Hispániai és galliai keresztények a IV. század végétől három hetes „adventi” időszakkal készültek vízkereszt ünnepére. A készülletet buzgó istentisztelet-látogatás és aszkézis jellemezte. Ugyanebben az időben vált szokássá az egyházban a karácsony megünnepelése, és a készülleti időszak is áttevődött karácsony elé, a húsvét előtti nagyböjt mintájára. Hajdan az advent is hasonló hosszúságú volt, sőt, Galliában eleinte Szent Márton napjával kezdődött, szerdán, pénteken és szombaton böjtöltek. Négy hétre való csökentését már Nagy Szent Gergely pápa kezdeményezte, de csak a trienti zsinat véglegesítette – azonban az ambrózián és a mozarab liturgia ma is hatvasárnapos adventet tart. A három böjti nap szigorán 1771-ben XIV. Kelemen pápa annyit enyhített, hogy szombatra csak a húsételektől való tartózkodást rendelte el. Jelenleg az adventre is csupán az évközi időszakra vonatkozó böjti előírás van érvényben.

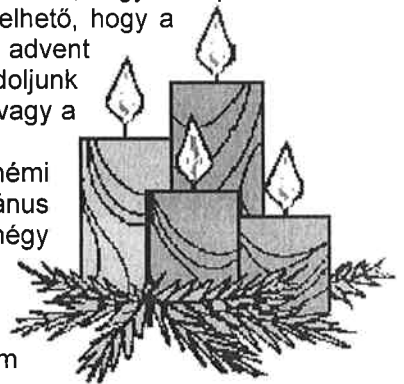
Az adventi szokások legfontosabbika hétköznaponként a hajnali *roráte* szentmise. Az elnevezés – „Harmatozzatok” – Iz 45,8-ból ered. A részvétel ezeken a Mária-tiszteletet kifejező korai miséken alkalmas az aszkézis gyakorlására is. Adventben egyaránt megemlékezünk Krisztus első eljövételéről, emberréválásáról, és a megígért második eljövételéről, a parúziáról; a liturgia az első időszakban az eszkatológikus, december 17-étől pedig az inkarnációs gondolatot hangsúlyozza.

Úgy tűnik, a rorate-misék nem tekintenek vissza hosszú múltra. Az 1933-ban kiadott Katolikus Lexikon szerint: „Ez újabb eredetű szokás; a R. mindennap való végzéséhez külön engedély kell.” Mégis sikerült adatot találni rá, hogy Budapesten már a XIX. század végén is jártak rorátéra a hívek. Elképzelhető, hogy a hajnali miselátogatás ellensúlyként kívánt szolgálni az advent ugyanekkorra tehető elüzletiesítésével szemben, gondoljunk csak a német nyelvterület híres karácsonyi vásárait vagy a magyar kereskedelem ezüst- és aranyvasárnapjára.

Magyarországon az 1930-as évektől – közben némi kommunista fékezéssel – terjedt el a német luteránus eredetű adventi koszorú. A jelenleg szokásos négy gyertya nálunk használatos színei már a katolikus liturgia színeinek felelnek meg: a három violaszín gyertya a böjtre, a harmadik, *Gaudete* vasárnapon meggyújtandó rózsaszín pedig az aznapi evangélium örvendetes tartalmára emlékeztet.

A kisgyerekek adventi felkészülését szolgáló szokásokra és eszközökre, mint például az adventi naptár, ezúttal csak utalni szeretnénk. Gyerekek voltak a nép körében elterjedt *bölcsőjárás* vagy *bölcsőcske* résztvevői is: házról házra jártak énekelve, a bölcsőt „Mária” vitte, akit „József” és lányok mint angyalok csoportja kísért. Ennek eredete vagy legalábbis párhuzama az osztrák *szálláskeresés*, *Herbergsuche* hasonló tartalommal. A *Frautragen*, azaz *Asszonyhordozás* viszont úgy történik délnémet és osztrák területen, hogy a karácsony előtti kilenc estén a szomszédok egy Mária-képet visznek házról házra tovább, házioltárra állítanak és közösen áhitatot tartanak előtte. Úgy tűnik, ez a barokk eredetű szokás jelent meg magyar városi körökben szálláskeresésként először talán a két világháború között, másodsor pedig a kommunista diktatúra enyhültével.

Bízást szerethetjük és gyakorolhatjuk az adventi szokásokat és hagyományokat. Lakásunk ajtaját is nyugodtan feldíszíthatjuk (megint csak német módi szerint), a zsidó menórára emlékeztető gyertyadísz is tehetünk az ablakba, forralt bort is ihatunk a *Weihnachtsmarkt*-on. Csak ne hagyjuk elterelni figyelmünket arról, ami igazán fontos: Üdvözítő Jézusunkról.



*Szaszovszky József*

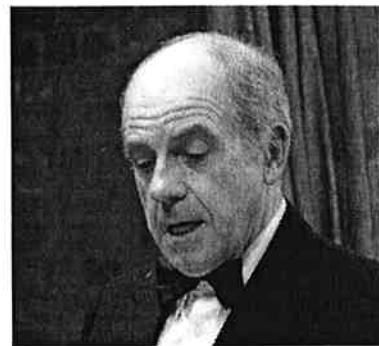
## Újlaki est, 2004. november 13.

„Csak egy a fontos, hogy a közönség szeret”

A plébánia szellemiségét alapvetően meghatározó, értékeit, hagyományait évtizedek munkája során alakító személyiségek szinte egyik percről a másikra eltűntek életünkben. Az Újlaki est egyúttal búcsúest is volt: Pozsgai István, a jótékonyági műsorok immár öt éves hagyományának megteremtője, szervezője köszönt el tőlünk. Felejthetetlen műsorvezetői alakításaival (melyekkel méltán nyerhetne közönségdíjat) pillanatok alatt önfeledt hangulatot teremtett. Még észre se vettük, s már együtt kacagtunk bohókásan-nosztalgikusan előadott slágerénekein, humoros-ironikus megnyilatkozásain. Mindez most se ment másként. Előkészítette a talajt az évről évre fellépő, megnyugtató folytonosságot adó tizenéves „öregjeinknek”: mindenekelőtt a szemünk előtt felnövő Keglevich Eszternek (hegedű) és Harmat Gergőnek (zongora). Sokak öröme Móra Ferenc is megszólalt Szaszovszky József színészi alakítását. A közönségtől nagyobb koncentrációt igénylő egyéni fellépések mellett az emberi korlátoltságot, butaságot kifigurázó színdarabok (köztük az elhagyhatatlan Hacsék és Sajó páros) jelentették az igazán felszabadult szórakozást. És ne feledkezzünk meg polihisztorainkról sem: a szirénhangú gitárvirtuóz és egyben színész Havasi Ildiról, a különböző, de következetesen balek szerepeket játszó Kocsis Ádámról, és a tehetségével berobbanó Sönfeld Matyiról, aki bűvészmutatványnak is beillő egyszemélyes duójával, énekével, színdarabíráásával, és Quasimodo szerepével a legaktívabb résztvevő címet is elnyerhetné.

Öröm volt átadni magam az est színes kavalkádjának. De mindezeket túl nemcsak a műsor, hanem a szünet és a záró buli hangulatát tekintve is egy nagyon összeszokott, összeérett, fiatalos életerővel, -kedvvel, lendülettel élő közösség képe bontakozott ki előttem. A régiak vetése beérett. Már nélkülük, de értékeikkel, szeretetükkel, imájjukkal mégis velük folytatódik az újlaki élet. Köszönet érte mindenkinek!

*Falussy Anna*



## Látogatás a metodistáknál

A Kiscelli utcai metodisták november 7-én igen igényesen kialakított imaházukban látták vendégül az újlaki híveket. Csermák István szuperintendens vendége volt András atya, a Sarlós Boldogasszony kórus és természetesen bárki, aki szívesen vett részt az istentiszteleten. A helybéli igen szépen előadó muzikusok és énekesek egyházi dalaik után a szuperintendens úr tartott beszédet, derűs szavakkal emlékezve régmúlt november hetedikére, amikor szünnep lévén kirándulni lehetett vinni a metodista fiatalokat a hegyekbe. Miskolcra indulva hagyományosan a Bükkben lévő Szentlélek – beszédes név! – volt az úticél, ahol többször összefutottak és közösen énekeltek ifjú katolikus kirándulókkal.

András atya homíliája után kórusunk éneke következett. Zsolt és csapata ismét kitett magáért, a csodálatos akusztikájú teremben a vendéglátók szívét is sikerült meghódítanunk.

Az istentisztelet után a vendéglátó fehér asztal mellett eszmecezerére invitálta a jelenlévőket. Teával, süteménnyel kínálták a vendégeket, miközben barátságos beszélgetés indult meg a különböző keresztények között. Balthazar Zsolt beszámolt Újlak életéről, majd megismerhettünk néhány sajátosságot a metodisták életéből, például hogy min-

den hónap első vasárnapján és a nagyobb ünnepeken járulnak úrvacsorához. A metodista Pásztor Zoltán elmondta, milyen módszerekkel próbálják becsalogatni a nem hívőket a közösségbe. Rendszeresen tartanak baba-mama és angol nyelvi foglalkozásokat, amelyeken ugyan nem sok szó esik a vallásról, de van remény rá, hogy ezek az emberek, akik közül sokan a lakótelepről jönnek, mégis megéreznek valamit, és egyszer majd bekapcsolódnak a hitéletbe, akár mint aktív építőkövei az egyháznak.

Az egyéni beszélgetéseken többek közt elhangzott, hogy igen erős az amerikai metodista egyház, ahol női püspökök is működnek. A Kiscelli utcaiak néhányunknak bemutatták újságjukat, és kérték, hogy mi is küldjünk az Újlaki Hangokból. Többen várják, hogy mi is hívjuk őket egy-egy koncertünkre vagy más rendezvényünkre (amint ezt a januári ökumenikus imahét alkalmával tenni is szoktuk). Szívélyesen körbevezették az érdeklődőket az épületben.

A vendégek között külföldiek – így a Vajdaságból és nyugat-európai országokból érkezett metodista egyházi vezetők – is helyet foglaltak, így a szó többször váltott németre, angolra. Akik ott voltak, bizonyára szívesen emlékeznek vissza erre a szép estére. Mert ha több nyelven beszélünk is, azért a leglényegesebben: Benne egyet értettünk. - *jobbágy* -

## A Legszentebb Eukarisztia tisztelete

Anzelm atya előadását hallhattuk november elején az Oltáriszentségről. A fiatal professzor a tőle már megszokott erővel, hittel szólt a Legszentebbről. Hitünk szent titkáról elmélkedni mindig időszerű, mégis külön aktualitást adott az estnek az, hogy Szentatyánk októberben meghirdette az Eukarisztia évét.

„Az Eukarisztiában maga az Úr Krisztus van jelen; Ő az áldozat és Őt vesszük magunkhoz” – olvassuk a Sacrosanctum Concilium-ban. Áldozat – egyesülés – valóságos jelenlét. Az Úr Krisztushoz tartozunk: ÖRÖM. Az Úr Krisztus valóságos jelenléte az Eukarisztiában életet meghatározó találkozás. Találkozásunk akkor lesz igazán átélte, ha a szentmisén *tevékenyen* veszünk részt. Ez az utolsó vacsora titkának megközelítését jelenti, ami bensőséges kapcsolat az Oltáriszentségben jelenlevő Krisztussal, Aki „csúcs és forrás”. *Áhítattal* vegyünk részt a szentmisén. Aki napi áldozó, az folyamatosan az egyházi évben él. A *hálaadás* a szentmise végén nem maradhat el. A hálaadás – válasz a kegyelemre, mely az Eukarisztia vételéből ered.

Szentmisén kívül is találkozhatunk az Oltáriszentséggel. Templomainkban tabernákulumban *őrizzük* az Oltáriszent-

séget – Jézus Krisztus fizikai értelemben jelen van. A személyes találkozás folyamatosan lehetséges. A *szenstégkítétel* az utolsó vacsora cselekményét idézi. Egy asztalhoz ülhetünk Jézus Krisztussal. Ez mindig lelkiismeretvizsgálatra, bűnbánatra készítet. A monstanciában látható a hófehér ostya. Az előttünk lévő Személyre figyelünk. *Szenstégimádáskor* elmélkedésünk az Oltáriszentségről szóljon! A *szenstégi áldásban* találkozunk a Teremtővel, a Megszentelővel, az Éltetővel. Az áldó: maga Jézus Krisztus. Ő az, aki tud változtatni életemen. Van minek örülnöm! Az öröm sajátos formája a közösség együttes, bensőséges öröme, mely *körmenetben* az utcákra és terekre viszi ki az Oltáriszentséget.

Jézus Krisztus jelen van az Egyházban; az Egyház Jézus Krisztus titokzatos teste. Bennünk van Krisztus, és mi Benne élünk. Ez a sajátos külső és belső Krisztushoz tartozás kifejeződik abban az áhítatban és alázatban, amelyet Jézus Krisztus színe előtt a templomban gyakorlunk.

Istennek hála, ismét megérinthezt bennünket a fiatal atya szavain átizzó személyes hite, és a Legszentebb Eukarisztia iránti tisztelete.

*Tanján Mária*

## Újlaki szentek: Xavéri Szent Ferenc

Xavéri Ferenc a nagy felfedezések korszakában született: új szigetek, országok és népek váltak ismertté, a világról alkotott képben is változások következtek be. A fiatal Ferenc ilyesmivel nem foglalkozott, Párizsba ment tanulni, élte az ottani diákok könnyed életét, míg végül találkozott Loyolai Ignáccal, aki életének döntő fordulatot adott. Őt társával együtt csatlakozott ehhez a kemény férfihoz, aki oly lelkesen beszélt Isten szolgálatáról. 1540-ben megkapták a pápai jóváhagyást és így megszületett a Jézus Társasága, melynek célja a pápai bulla szerint „*a hit terjesztése és védelme*”. A jezsuiták új rendje teljes mértékben a pápa rendelkezésére bocsátotta magát, aki 1541-ben Ferencet apostoli nunciusként Kelet-Ázsiába küldte. Vitorlás hajóval egy évig volt úton, az indiai Goában, a portugál gyarmatbirodalom fővárosában szállt partra. Először életmódjuk miatt maguknak a portugáloknak prédikált a kereszténységről, majd India délkeleti sarkába a bennszülöttekhez vezetett útja. Ő maga Loyolai Ignáchoz intézett levelében így ír erről: *Amióta idejöttem, egyáltalán nem pihentem: szorgalmasan körüljártam a falvakat, és megkereszteltem minden gyermeket, aki még nem volt megkeresztelve. Köztük rengeteg olyan csecsemőt is, akik – mint ahogy mondani szokás – még azt sem tudják, miben különbözik jobb kezük a baltól. A nagyobbacska gyermekek pedig a zsolozsmát elmondani vagy enni és pihenni sem hagytak, csakhogy valamilyen imádságra tanítsam meg őket. Ekkor kezdtem megsejteni, hogy ilyeneké a mennyek országa.*

Tovább folytatva missziós küldetését az újonnan felfedezett Japánba érkezett, ahol két év alatt, rengeteg nélkülözés között sikerült a japán missziót megalapoznia. Mivel a japán kultúrát döntően befolyásolta Kína, elhatározta, hogy odamegy és elsőként hirdeti ott az evangéliumot. Ezt a küldetését azonban már nem tudta teljesíteni, Kína partjainál egy sziklaszigeten halálos betegség vett erőt rajta, testét Goában temették el.

1622-ben Ferencet Loyolai Ignáccal együtt szentté avatta XV. Gergely pápa, 1927-ben pedig XI. Piusz pápa kinevezte őt a missziók védőszentjévé.

Ferenc karakelyjét a római Il Gesù templomban őrzik. Szent Ferenc ünnepén, december 3-án hosszú sorban vannak itt szenstégi áldásra a papnövendékek: afrikaiak, indiaiak, japánok, még kínaiak is. A kínaiakhoz Ferenc nem jutott el, de ők elmennek hozzá, hogy a többiekkel együtt leróják hálájukat és kimutassák szeretetüket.

Xavéri Szent Ferenc a jezsuita barokk kor egyik legtiszteltebb szentje: tengeri utazás és pestisjárvány idején, valamint halál órájában szoktak folyamodni hozzá. Jellegzetes attribútuma nincs, legtöbbször vándorbottal és kis feszülettel a kezében, vagy magára hagyott haldoklóként szokták ábrázolni.

Nápoly városa 1656-ban pusztító pestis idején kezdi patrónusaként tisztelni, Buda városa 1709-ben dühöngő pestisjárvány alatt választja védőszentjévé.

Népszerű szentelménnyé vált *Xavér olaja*, több gyógyulást jegyeztek fel: Nagyszombatban egy vízbetegségben szenvedő ember gyógyult meg, Budán szembetegséget gyógyított az olaj.

A pécsi jezsuita rendház évkönyveiben olvassuk, *hogy Xavér gyűrűje* is minden háznál kéznél volt, főleg a vajúdo asszonyok húzták ujjukra.

Xavér barokk kultuszához hozzátartozott a szokott kilenced mellett a tíz vasárnapi vagy tíz pénteki ájtatosság annak a tíz esztendőnek emlékére, melyet a pogányok között töltött.

Templomunkban a szent ábrázolása a Szent Antal oltár mensáján látható. A XVIII. század elején Xavéri Szent Ferenc ünnepét nyolc napi ájtatossággal (oktávával) ülte meg plébániánk.

A mai kor embere számára igehirdető buzgósága lehet példaértékű: *„jaj nekem ugyanis, ha nem hirdetem az evangéliumot!”* (1Kor 9,16)

*Havasi Edit*



Sólyom László felvétele

## Családi események

A keresztség szentségében részesült: november 14-én Czintula Zalán, 21-én Kovács Alex.



### Halottaink:

Dr. Heller Izabella (82), Kenéz Gyözőné (84), Benkóczy Béla (82), Stábel Imre (54), dr. Bruckner Emilné (92), Reiner Jánosné (76), Csajtai Antal (83), Oláh Jánosné (87), Ehal Vilmosné (95), Samu Erzsébet (93), Thurzó Csabáné (75).

Bóné Andrást november 12-én délelőtt elkísértük utolsó útjára, délután a gyászmisén együtt imádkoztunk lelkiüdvéért.

*Köszönjük hogy imáitokkal, gondolatokkal, jelenléteitekkel segítettetek édesapánk elengedésében! Kérjük, hogy az elkövetkező évek során az emlékezésben is álljatok mellettünk! Bóné család*

## Imaest

Lassan már megszokottá válik, hogy minden hónap harmadik hétfőjén együtt imádkozunk, ifjak és idősebbek egyaránt. Így volt ez november 15-én is, amikor a kápolnában mintegy harmincan gyűltünk össze, hogy a szentségi Jézus jelenlétében hálát adjunk, dicsőítsük őt és kéréseinket eléje hozzuk. Régi-új papjainkért, plébániánkért, személyes ügyeinkért könyörögtünk az Úrhoz, áldását kérve mindennapjainkhoz. Legközelebb december 20-án lesz alkalmunk hasonló imára.

*H. Z. E.*

## Szent Erzsébet kenyere

Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepét követő vasárnap templomunkban a szentmisék után „Szent Erzsébet kenyérét” osztották a ministránsok. A szelet kenyér mellé kártyanaptárt és egy szentírási- vagy egyéb gondolatébresztő idézetet is kaptunk. Ez a szimbolikus ajándék felhívja figyelmünket elsősorban a szegények iránti kötelességünkre, de saját rászorultságunkra is. „Szeressétek egymást, amint én szerettelek benneteket” (Jn 15,12). Először nekünk kell befogadnunk Isten szeretetét, hogy azután belőle élve tovább tudjuk adni.

A szentmisén a püspökkari körleléből hallhattuk: A karitás szó *tevékeny szeretetet* jelent. A karitás-munkában való részvétel minden hívő lelkiismeretbeli kötelessége, amelynek a rászorulóknak való imádságtól, a kétkézi munkán, beteglátogatáson át, a tárgyi és pénzügyi dolgokig nagyon sokféle változata lehetséges.

Ne feledjük Jézus szavait: „Amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek.” (Mt 26,45)

*H. Z. E.*

## IGE-IDŐ

Kedves testvérek! E hónapra szóló igerészletünk (Szám 5, 6-7) a következő:

„Ha egy férfi vagy nő elkövet bármi vétket, ahogy az emberek teszik, foltot ejtve az Úron, s ezzel az illető terhet vesz magára, meg kell vallania elkövetett vétkét, aztán amivel hűtlenül bánt, azt helyre kell állítania teljes értékében...”

Ez a részlet az ószövetségi jóvátétel szabályairól szól, de számunkra is ad megfontolandó, jól hasznosítható szempontokat.

Mindenekelőtt világossá válik belőle, hogy bármelyikünk (legyen az férfi vagy nő) elkövet vétkeket, ez az emberi természet velejárója. Csakhogy belenyugszunk-e ebbe, vagy küzdünk ellene? Elkönyveljük, hogy ez így van és kész, vagy megpróbálunk minél kevesebbszer vétkezni, és minél kisebb bűnöket elkövetni? Tisztában vagyunk-e azzal, hogy a mi vétkeink „foltot ejtenek az Úron”? Nyilván nem ejt rajta foltot semmi, hiszen Ő tökéletes – ellentétben velünk, akiknek istenképsége bizony sérül, valahányszor vétkezünk...

Azt mindnyájan tapasztaltuk már, micsoda teher tud lenni egy-egy elkövetett bűn és milyen nagy megkönnyebbülés, amikor ezt a terhet otthagyhajtuk a gyóntatószékben. Nem lenne sokkal jobb, ha rettenetesen nehéz terheket nem is vennénk magunkra, ha a súlyos bűnöket – már az elkövetésük előtt – kikerülnénk?

Sajnos ez nem mindig sikerül. Nagyon fontos azonban, hogy az elkövetett vétkeket be merjük vallani Istennek – nem mintha Ő nem tudná, hanem megbánásunk jeleként, és a megújulás szándékával. Megtesszük-e bátran és gyakran? Merjük-e elmondani bűneinket a papnak, vagy ódzkodunk ettől? Tudatosítjuk-e magunkban, hogy a pap nem csak egy ember, hanem a gyóntatószékben Jézus Krisztust képviseli? Gyónásunk valóban őszinte és bizalommal teli? Megtapasztaltuk-e, hogy az évi egyszeri gyónás nagyon kevés? Érezzük-e, hogy minden egyes bűnvallomás közelebb visz Istenhez, és hogy minél gyakrabban fordulunk Hozzá, annál könnyebbek a hétköznapiak?

Igyekszünk-e átgondolni az újra és újra elkövetett vétkek mozgatórugóit? Ha felfedeztük az okokat, akarunk-e változtatni? Vagy, bár folyton visszaesünk egy-egy bűnbe, meg sem próbálunk erőfeszítéseket tenni ellene?

Hogyan kell a kegyelmi állapotot helyreállítani teljes értékében? Az elégtétel elvégzésével és azzal a szilárd elhatározással, hogy azt a bizonyos vétket többé nem követjük el. Akit a trágár beszéd jellemez, az a szép beszédre törekszik, aki hajlamos a hazugságra, az igazat próbál mondani, aki az életét szabadosan éli, az a tiszta gondolatokra és tettek-re törekszik, aki lop vagy csal, az megpróbál egyenes úton járni, aki irigy vagy kapzsi, az igyekszik örülni más sikerének és nem akar mindent magának; és így tovább.

A kegyelmi állapot teljes helyreállítása isteni kegyelem. Kérjük ezt a kegyelmet, és tegyünk is érte minden erőnkkel!

*Jüling Erika*

## Isten háza

*Időszakosan megjelenő liturgikus írásaink célja, hogy tudatosítsuk, mi is történik az egyes szertartások során, és megismerjük, mit írnak elő a liturgikus könyvek. Szentatyánk legutóbbi apostoli levelében (Mane nobiscum 17.) különösen ajánlotta a Római Misekönyv Általános Rendelkezéseinek tanulmányozását. Következésként kiderülhet, hol, mit lehetne vagy kellene változtatni eddigi szokásainkon, illetve mi az, amihez célszerű ragaszkodnunk.*

A templom Isten háza, de egyben a miénk is. Az első állítás arra figyelmeztet, hogy megfelelő módon kell viselkedni a templomban, a második pedig arra, hogy nekünk kell rendben tartani. A továbbiakban egyelőre az elsővel foglalkozunk.

A megfelelő viselkedés egyrészt azt jelenti, hogy méltó lelkülettel és öltözékben lépünk be oda, másrészt feltételez bizonyos alapvető ismereteket hitünkről és a liturgikus előírásokról. Ez utóbbiak részleteiket tekintve változhatnak időről időre, azonban ha az előírások és gyakorlatunk között ellentmondást találunk, annak többnyire nem a rubrikák az okai. (A *rubrika* ezúttal az egyházi szertartáskönyvekben évezred óta piros színnel írt egyházi liturgikus, rituális előírásokat jelenti.)

Figyeljünk arra, hogy a templom különböző terei sajátos funkcióval bírnak. A hívek helye szokásosan a hajóban van. A rácszat mögötti előtér inkább a keresztyén misztériumokba be nem avatottaknak való, így ezt liturgikus cselekmények alatt hagyjuk meg az érdeklődő kívülállóknak. A szentgyónásra természetesen ott várhatunk, de emlékezzünk arra is, hogy nem tudunk „aktívan és gyümölcsözően résztvenni” az ünnepelésben (vö. *Sacrosanctum Concilium* liturgikus konstitúció 10-11.), ha szentgyónásra készülünk vagy éppen bent vagyunk a gyóntatószékben.

A másik fontos következtetés az, hogy a szentélyben csak akkor tartózkodjunk, ha indokolt. Ha például a sekrestyébe szeretnénk bejutni, hacsak lehet ne a szentélyen haladjunk át, hanem az oldalsó sekrestyebejáratot használjuk. Különösen tiszteletlenségnek tetszhet, ha egy hívő szertartás – pl. szentmise – közben vagy szentségimádás alatt átsétál a szentélyen. Ha mégis szükséges, csakis illő tiszteletadással tegyük: a szentélybe belépés előtt hajtsunk térdet a tabernákulum ill. az imáadásra kitett Oltári-szentség felé.

*a liturgikus munkacsoport nevében Dr. Molnár Gábor*

## Csendes érkezés

Jézus születését a várakozás csendje előzi meg. Az Ő eljövetele finom, csendes, harmatos érkezés. Nem előzi meg színek, hangok, illatok keveredése, ahogyan a tavasz zsongása megelőzi a kirobbanó nyarat. Jézus érkezése észrevétlen, Ő soha „nem vitatkozik, nem kiabál” (Mt 12,19). Csak a názáreti otthonba besuhanó angyal közlése dobogtatja meg a szíveket egyre hangosabban, ahogy múlik az advent. A megváltás ereje szunnyad még, Mária szíve alatt hordja, míg nem Betlehemben megszületik.

Jézust a szentírásban nem betleheminek, hanem názáretinek hívják. Az istállóban született Legszegényebbről a történetíróknak nem volt mit feljegyezniük. Jézus nem akart világhírt, sem Betlehemből, sem Jeruzsálemből nem özönlött a tömeg, hogy hódoljon a Legnagyobbaknak. Nem akart tömeghangulatot későbbi életében sem.

Amikor Messiás-voltáról és származásáról vitatkoztak a zsidók, hivatkozhatott volna arra, hogy Betlehemben született (vö. Jn 7,41-42) „Jöhet-e valami jó Názáretből? – kérdezi Nataniel (Jn 1,46). A Jézus védelmére kelő Nikodémust a főpapok felszólítják: bizonyosodjon meg róla, hogy Galileából nem származik próféta, az írások szerint Betlehembe kell születnie. (vö. Jn 7,27). A Legtürelmesebb eltűri, hogy messiási méltóságát nem fogadják el, a Legszerényebb nem hivatkozik betlehemi származására.

Jézus a kicsi Palesztinában élte le egész életét, sohasem lépte át saját kis országának határait. Itt teljesítette az Atya által reabízott küldetését. Jézus nem kényszeríti ránk magát ma sem.

Az egész advent ajándék, lehetőség, hogy megtaláljuk Őt a finom, csendes, harmatos érkezésben, ahogy a pásztorok, a bölcsek és Simeon rátaláltak. Végtelen szeretetéből egyesülhetünk Vele a „csöpp búzakenyér”-ben. A legszegényebb, legnagyobb, legtürelmesebb, legszerényebb édes Úr kicsiny ostyába rejtözve, karácsonyi nagy szeretetével vár és ajándékoz meg. Én mivel viszonzom szeretetét?

*Keglevich Lászlóné*

## Nincs is még mikulás

Mindenszentekkor meglátogattuk a temetőben szeretteink sírjait. Az elmúlás gondolata és a jövőbe vetett hit dobogatta meg szívemet unokáim puha kis kezét fogva. Születés és halál, feltámadás és öröklét kérdése foglalkoztatott bennünket. Annál nagyobb ellentétként hatott a temető bejáratánál a zibvásárrá alakult környezet. A virágárusok mellett mézeskalácsosok kínálták portékáikat piros szalagos zacskókban. Triciklis fiatalember ajánlgatta ropogós pereceit. Lufi-árusok kék meg rózsaszín gomolyagjai vonták el a látogatók figyelmét a lényegről. Tizenéves unokáimmal összenéztünk: hogy kerül ide mindez a halottakra való emlékezéskor? De még az ötéves Janka is meglepő bölcsességgel jelentette ki: – Nagyi, ez nem ide való holmi, ne is vegyünk belőle, hiszen nincs is még mikulás!

Jankának igaza volt. Csak remélni tudom, hogy mikuláskor is helyén lesz az esze, amikor mikulás-köpenyes mackók, rénszarvasok és szöke beszélő árastjtják majd el konzum-társadalmunkat.

*egy újlaki nagymama*

## Kocsisné Orbán Katalin

Újlaki arcok



Budán születtem hívő családban, Budán is nőttem fel egyszem gyerekként. Hitünkkel otthonom mellett a felső-krisztinavárosi plébániatemplomban ismerkedtem meg, ott voltam elsőáldozó és bér mátkozó. Különösen Hajnal Árpád atyára emlékszem ma is szeretettel vissza.

1976-ban leérettségiztem, utána elvégeztem a Pénzügyi és Számviteli Főiskolát, könyvelő a szakmám. Tanulmányaim befejezése után nemsokára férjhez mentem és a Daru utcában kezdtük meg közös életünket. Férjem, István korábban a vasútnál, később a postánál dolgozott ill. dolgozik ma is.

1982-től járok Újllakra – ahová valamikor még az én életem előtt nagyanyám is járt, amikor a környéken lakott. Eleinte csak misére jártam le. 1984 körül György atya fiatal házásoknak tartott hittant – ezen sajnos én is és néhányan mások is egyedül vettek részt, mivel a párunk más vallású volt. A csoport néhány év múlva feloszlott, de itt ismertem meg azokat az embereket, akik a barátaim lettek, akikre a családomon kívül számíthatok.

Rita lányunk 1983-ban, Ádám fiúnk 1985-ben született. Amint nőttek, még szorosabb lett családom kapcsolata Újllakkal. Nyaranta hittanos táborokon, majd közösségük táborain vettek részt. Az egyházközségi karácsonyok, farsangok mind színesítették életünket. Ádám ministrál, színdarabokban szerepel. Ő egyébként a műegyetemre jár, Rita egy könyvelőirodában dolgozik.

A Gábor atya által bevezetett vasárnap esti vesperás nagyon a szívemhez nőtt, igyekszem sokszor részt venni rajta. Pár éve megkaptam a Szent Kereszt oltár díszítését, ami nem nagy feladat, de nagyon örültem, hogy valamit én is tehetek az egyházközségért.

## A képviselőtestület legutóbbi üléséről

November 11-én este a közös ima után Lasetzky Frigyes tájékoztatta a testületet templomunk restaurálásának állásáról. Az idei munkálatok befejeződtek, jövő évre a kórus alatt és fölött levő rész festését tervezzük, amire májusban kerülne sor. A festés és állványozás együttes költsége várhatóan 6 millió forint. A felújításhoz szükséges anyagi fedezet egy részét megpályázzuk, de természetesen továbbra is számítunk az újlaki hívek nagylelkű adományaira a második vasárnapi gyűjtések, ill. a Sarlós Boldogasszony Alapítványba való befizetések útján.

A plébániaépület plébánosi lakásának felújítására Lasetzky Frigyes készített tervet, amelyet a testület tagjai ez alkalommal tekintettek meg. Mivel az épület ezen része legalább ötven éve nem volt felújítva és ennek megfelelő állapotban van, a rendbehozatal tervezett költsége viszonylag magas, 7,5 millió forint ÁFA nélkül. Saját erőnkől ezt nem tudjuk fedezni, ezért a Főegyházmegyei Hivataltól kérünk segítséget.

Molnár Gábor mint a liturgikus munkacsoport vezetője beszámolt a munkacsoport októberi üléséről, amely a véleménykülönbségek ellenére is kellemes hangulatban zajlott. Az ülésen szó esett az oltárdíszítésről, a világítás–hangosítás–vetítés problémáiról, az áldoztatók tennivalóiról, a ministránsokkal való foglalkozásról, valamint az egyelőre megoldatlan sekrestyés-kérdésről.

A plébánia történetének leírásából mintegy húsz évnyi hiányzik, melynek az anyagát 1998-ig terjedően Tarján Mária és az időközben elhunyt Szabó László már összeállította. Ennek alapján és az utolsó évekre vonatkozóan az Újlaki Hangok felhasználásával Szaszovszky József készíti el a *Historia Domus*-ba kerülő szöveget.

Az ülés végén megemlékeztünk október 25-én elhunyt képviselő-társunkról, Bóné Andrásról, a befejező imát őerte imádkoztuk.

*H. B. E.*

## Advent Úlakon 2004



○ **ADVENTI KOSZORÚKÖTÉS** a Szent Erzsébet hittanteremben november 27-én, szombat du. ½ 4-kor.

♥ **KARÁCSONYI VÁSÁR:** művészi értékű festmények, fafaragások vására a Szent István hittanteremben november 27-én du. 3-tól 7 óráig, 28-án de. 8-tól 12 óráig.

❄ **SZÁLLÁST KERES A SZENT CSALÁD:** Ósi magyar szokás, családi karácsonyi készület. Két egymást követő estét igényel. Feliratkozás Horvay Marikánál.

♦ **RORÁTE** szentmisék: advent hétköznapjain ½ 7-kor (péntek gitáros, szombaton gregorián, többi napokon népénekes).

📖 **ZSOLOZSMA:** advent keddi és pénteki napjain 7-7<sup>20</sup>-ig együtt imádkozzuk a laudest, vasárnap 17<sup>30</sup>-tól a vesperást.

🌲 **TRIDUUM** 2-3-4-én (csütörtök, péntek, szombat) az esti 6 órás szentmiséken. A lelki gyakorlatos beszédsorozatot Müller György atya tartja.

🎁 **JÁTSZÓHÁZ:** ajándékkészítés, játék gyermekek számára advent szombatjain (december 4, 11, 18) de. 9-12 óráig a Szent István teremben).

✚ **A SZENT KENET** közös templomi felvételére lesz lehetőség 5-én a ½ 11-es szentmisén. Előzetes jelentkezés a sekrestyében és az irodában.

🕯 **LELKINAP** 11-én, szombaton 9 órától a Szent Erzsébet hittanteremben András atya vezetésével, befejezés az esti szentmisével.

🎵 **KARÁCSONYI HANGVERSENY:** a Sarlós Boldogasszony kórus szolgálatával 19-én az esti mise után.

🔔 **KARÁCSONYI SZÍNDARAB:** *Melyiket a kilenc közül* címmel 22-én du. ½ 5-kor.

📄 **EGYÉNI KÉSZÜLETH**ez életkornak megfelelő (óvodástól felnőttig) feladatlap kapható a hittanórákon ill. a sekrestyében.

### Újlaki Hangok

Megjelenik havonta

#### A szerkesztőbizottság tagjai:

Havasiné Zentai Edit, dr. Keglevich Lászlóné, dr. Koncsosné Jobbágy Éva, Szaszovszky József

Kiadja: Újlaki Sarlós Boldogasszony Plébánia (1023 Budapest, Bécsi út 32.)

Felelős kiadó: Spányi András

## Decemberi naptár



nov. 27. Adventi koszorúkötés a hittantermekben du. ½ 4-kor

nov. 28. *Advent 1. vasárnapja*

2 - 3 - 4 Triduum az esti 6 órás szentmiséken

5. V. *Advent 2. vasárnapja*,  
szent kenet felvétele a ½ 11-es misén

6. H. *Szent Miklós püspök*

8. Sze. **Szűz Mária szeplőtelen fogantatása**  
tanácsolt ünnep, hétköznapi miserend

11. Szo. Lelkinap 9 órától a hittantermekben

12. V. *Advent 3. vasárnapja*

13. H. *Szent Lucia*

19. V. *Advent 4. vasárnapja*, az esti mise után kb. 7-kor  
a Sarlós Boldogasszony kórus karácsonyi hangversenye

20. H. Imaest az esti szentmise után

22. Sze. **„Újlaki karácsony”** – 16<sup>30</sup>-kor gyertyagyújtás, karácsonyi színdarab

23. Cs. 8 órától a templom karácsonyi takarítása, díszítése

Az esti szentségimádáson a lelki adoptálást vállalóknak közös hálaadó imádság, a 9 hónap összefoglaló lezárása

24. P. Szentmisék: 6<sup>30</sup> és 24 órakor

A Margitszigeten előre hozott „éjféli mise” a közlekedési viszonyokat figyelembe véve 14 órakor

**Szenteste**, az éjféli misére érkezőket 23<sup>00</sup>-tól halk orgonamuzsika várja.

25. Szo. **Karácsony 1. napja** (kötelező ünnep – vasárnapi miserend)

26. V. **Karácsony 2. napja, Szent Család vasárnapja**

A 9-es szentmise után a kerek évfordulójukat ünneplő családok ünnepe a Szent István teremben

27. H. *Szent János apostol és evangélista*

28. K. *Aprószentek* – Engesztelés napja a meg nem születettekért

31. P. *Szent Szilveszter pápa*

18 órakor hálaadó szentmise az eltelt évről, plébánosi beszámolóval

jan. 1. Szo. **Szűz Mária Isten Anyja** (kötelező ünnep – vasárnapi miserend)

**Újév, a béke világnapja**

Gitáros misék a hónapban: 5-én 9 órakor, 3-án, 10-én és 17-én reggel ½ 7-kor

### A nyugdíjasklub decemberi programja:

December 7.: A klubtagok köszöntésének szervezése

December 14.: Ötletek az ünnepi ajándékozáshoz, díszítéshez

Karácsonyi szünet

### 🔔 Hírek, hirdetések 🔔

\* Az Erzsébet-napi nagy viharban egy fa dőlt rá a margitszigeti kápolnára, megrongálva a tornyot és beszakítva a sekrestye tetejét.

\* A 14 részes *Trianon* című tévéfilm első két részét vetítettük le DVD-n november 21-én a Szent Margit hittanteremben. A folytatásra december 5-én délután 3 órakor kerül sor.

\* Advent első vasárnapján az újlaki gitáros énekhar szolgálat György atya 11 órakor kezdődő miséjén a Haller téri plébániatemplomban.

\* Eladó a II. kerületben a Lajos utca–Lukács utca sarkán levő 2 szoba étkezős, 58 nm-es napfényes lakás beüvegezett loggiával 13,8 millió forint készpénzért. Alacsony közös költség, az autótárolás őrzt. Tavasszal beköltözhető. Telefon: 33-50-389, mobil: 30/39-49-124 (hosszan csengetni). Megtekintés megbeszélés szerint.

Köszönjük az eddigi cikkeket, észrevételeiket, és továbbra is kérjük, hogy azokat a plébánia oldalbejárataánál lévő postaládánkba dobják! Szerkesztőségünk telefonszámai: Havasi (tel/fax): 368-1618, Keglevich: 325-7357, Koncsos: 325-7652, Szaszovszky: 367-7459; email cím: [ujlakihangok@freemail.hu](mailto:ujlakihangok@freemail.hu)

A januári szám lapzártája: december 20.